

5.1 Εισαγωγικές έννοιες στο εξαγωγικό εμπόριο

**ReinFORCE SOCIAL Entrepreneurial Spirit through setting up
Innovative Support Structures in the cross-border Territory
“Social Forces”**

4.9.2: Design and Development of the Training Material

Περιεχόμενα

- ☐ Αναγκαιότητα εξαγωγών
- ☐ Λόγοι ανάπτυξης εξαγωγικής δραστηριότητας
- ☐ Μέθοδοι εξαγωγών
- ☐ Έμμεσες εξαγωγές
- ☐ Άμεσες εξαγωγές
- ☐ Κίνητρα για εξαγωγές
- ☐ Ενδογενή κίνητρα
- ☐ Εξωγενή κίνητρα
- ☐ Προβλήματα – εμπόδια εξαγωγών
- ☐ Τα πλεονέκτημα των εξαγωγών
- ☐ Τα μειονεκτήματα των εξαγωγικών επιχειρήσεων

Αναγκαιότητα εξαγωγών

Η **παρουσία στις διεθνείς** αγορές οδηγεί τις επιχειρήσεις σε σταδιακή αύξηση των πωλήσεών τους, αποτελώντας διέξοδο από μία κορεσμένη εγχώρια αγορά, η οποία:

- + αυξάνει τα καθαρά κέρδη τους,
- + ενισχύει την ευελιξία της επιχειρηματικής δραστηριότητας,
- + ελαχιστοποιεί την ανάληψη επιχειρηματικού κινδύνου
- + μειώνει σημαντικά το παραγωγικό και λειτουργικό κόστος.

Η **διείσδυση** στις διεθνείς αγορές και η **ενίσχυση της εξωστρέφειας** αποτελούν στόχους κάθε επιχείρησης που είναι αποφασισμένη να επιβιώσει σε ένα άκρως ανταγωνιστικό οικονομικό περιβάλλον.

Λόγοι ανάπτυξης εξαγωγικής δραστηριότητας

1 Η φάση του κύκλου ζωής του προϊόντος στη διεθνή αγορά

Όταν στην εγχώρια αγορά ένα προϊόν θεωρείται ώριμο, η επιχείρηση μπορεί να βρει νέες αγορές στο εξωτερικό, όπου οι πωλήσεις του δεν έχουν φθάσει στο ίδιο επίπεδο ανάπτυξης.

2 Ο ανταγωνισμός σε μία επιλεγμένη αγορά-στόχο

Μπορεί να βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα από ότι ο εγχώριος ανταγωνισμός.

3 Η χρήση της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας

Όταν η εσωτερική αγορά γνωρίζει πτωτικές τάσεις, οι επιχειρήσεις μπορεί να στραφούν στις αγορές εξωτερικού για να αντισταθμίσουν το έλλειμμα.

4 Το δυναμικό πληθυσμού και αγοραστικής δύναμης

Η ικανότητα κατανάλωσης ή απορρόφησης του προϊόντος συμβαδίζει με την οικονομική δυνατότητα για την απόκτηση του προϊόντος

4 Το στρατηγικό πλεονέκτημα

Στόχος της επιχείρησης είναι η είσοδος σε μία αγορά που θεωρεί ότι έχει στρατηγικό πλεονέκτημα, έναντι των ανταγωνιστών της

Μέθοδοι εξαγωγών

Οι δυο κατηγορίες μεθόδων άσκησης εξαγωγικών δραστηριοτήτων είναι οι εξής:

- ✖ Οι έμμεσες εξαγωγές.
- ✖ Οι άμεσες εξαγωγές.

Η παραγωγός επιχείρηση αποφασίζει η ίδια ποια μέθοδο θα ακολουθήσει, έχοντας υπόψη τους στόχους που θέλει να πετύχει αλλά και τους πόρους που διαθέτει.

Έμμεσες εξαγωγές (1)

INDIRECT EXPORT

- ✓ Όταν οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην ξένη αγορά μέσω **ανεξάρτητων** και **ενδιάμεσων** φορέων της αγοράς.
- ✓ Η επιχείρηση παράγει τα προϊόντα, αλλά δεν ασχολείται, ούτε ελέγχει τη διαδικασία εξαγωγής των προϊόντων της στις ξένες αγορές.
- ✓ Οι εξαγωγικές διαδικασίες **ελέγχονται** και **διεκτεριώνονται** από **κάποια άλλη επιχείρηση** η οποία είναι εγκατεστημένη ή/και δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά και λειτουργεί ως διαμεσολαβητής του εξαγωγικού εμπορίου μεταξύ της παραγωγού επιχείρησης και του αλλοδαπού αγοραστή.

Έμμεσες εξαγωγές (2)

Οι έμμεσες εξαγωγές υλοποιούνται με τους εξής τέσσερις τρόπους:

✓ Εγχώριοι Πράκτορες

Δραστηριοποιούνται στη χώρα της επιχείρησης-παραγωγού. Αντιπροσωπεύουν αλλοδαπές επιχειρήσεις αγοραστές, που ενδιαφέρονται να αγοράσουν προϊόντα με συγκεκριμένες προδιαγραφές στη χαμηλότερη δυνατή τιμή.

✓ Εγχώριοι Έμπορες

Δραστηριοποιούνται στη χώρα παραγωγής, όμως λειτουργούν ως τοπικοί χονδρέμποροι. Αγοράζουν οι ίδιοι τα προϊόντα της παραγωγού-επιχείρησης την οποία πληρώνουν με τον ίδιο τρόπο που πληρώνεται από τους υπόλοιπους τοπικούς πελάτες. Αναλαμβάνουν όλες τις λειτουργίες μάρκετινγκ στις αγορές που σκοπεύουν να εξάγουν.

✓ Εταιρίες Διαχείρισης Εξαγωγών

Αναλαμβάνουν τις περισσότερες εξαγωγικές διαδικασίες της επιχείρησης. Λειτουργούν ουσιαστικά σαν να είναι το τμήμα εξαγωγών μιας μικρομεσαίας επιχείρησης.

✓ Εταιρία Διεθνούς Εμπορίου

Επιδίδονται σε εξαγωγές και εισαγωγές προϊόντων που αγοράζουν από παραγωγούς άλλων χωρών. Η διαφορά με τις εταιρίες διαχείρισης εξαγωγών είναι ότι δεν λειτουργούν μόνο ως αντιπρόσωποι των εγχώριων παραγωγών, αλλά και ως επιχειρήσεις που διερευνούν τις ανάγκες των αγοραστών.

Άμεσες εξαγωγές (1)

Άμεσες εξαγωγές: οι **απευθείας πωλήσεις** σε μία ξένη επιχείρηση ή σε έναν τελικό καταναλωτή που βρίσκεται σε μια ξένη αγορά (Albaum et al., 1998).

Συνεπάγονται για την επιχείρηση:

- οργάνωση του Τμήματος Εξαγωγών,
- ανάληψη ερευνών αγοράς,
- διαμόρφωση ολοκληρωμένης στρατηγικής μάρκετινγκ,
- προσέγγιση πελατών,
- διαπραγμάτευση,
- έκδοση των απαραίτητων πιστοποιητικών και φορτωτικών εγγράφων
- μεταφορά των προϊόντων στο εξωτερικό.

Άμεσες εξαγωγές (2)

Οι άμεσες εξαγωγές υλοποιούνται με τους εξής τέσσερις τρόπους:

✓ **Με το τμήμα
εξαγωγών**

Με περιορισμένες αρμοδιότητες ή αυτόνομο, αναλαμβάνοντας όλες τις λειτουργίες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης.

✓ **Με αντιπροσώπους στη
χώρα εξαγωγής**

Με έναν τοπικό εμπορικό πράκτορα ή εκπρόσωπο, μεσάζοντα μεταξύ της εξαγωγικής επιχείρησης και των πελατών της.
Με έναν τοπικό έμπορο ή διανομέα που έχει την αποκλειστική αντιπροσώπευση των προϊόντων της εξαγωγικής επιχείρησης για μια χώρα, που αγοράζει προϊόντα από την εξαγωγική επιχείρηση και τα μεταπωλεί στους πελάτες της.

✓ **Με υποκατάστημα
στη χώρα
εξαγωγής**

Αποτελεί τη φυσική προέκταση της επιχείρησης, αφού αυτή εδραιώσει τη θέση των προϊόντων της στην ξένη αγορά, ενώ έγκειται στη διεκπεραίωση εργασιών αντίστοιχων με αυτών της μητρικής.

✓ **Θυγατρική Εμπορική
Εταιρία στη χώρα
εξαγωγής**

Αυτόνομη και πλήρως οργανωμένη τοπική εταιρία, η οποία παρέχει εμπορικές υπηρεσίες και είναι αλλοδαπής ιδιοκτησίας (ανήκει στη μητρική εξαγωγική επιχείρηση που την ιδρύει και που κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου).

Κίνητρα για εξαγωγές

Ως **κίνητρα διεθνοποίησης**, ορίζονται οι **εσωτερικές** και **εξωτερικές** δυνάμεις που επηρεάζουν την απόφαση μιας επιχείρησης να **ξεκινήσει**, να **αναπτύξει** ή να **διατηρήσει** τις διεθνείς της δραστηριότητες

Οι δυο κατηγορίες κινήτρων για εξαγωγές είναι οι εξής:

- ❖ **Ενδογενή** κίνητρα.
- ❖ **Εξωγενή** κίνητρα.

Ενδογενή κίνητρα

01 Αύξηση κερδών και πωλήσεων

02 Προστασία εγχώριων αγορών

03 Επίτευξη οικονομιών κλίμακας και εμβέλειας

04 Διαφοροποίηση επιχειρηματικών κινδύνων με γεωγραφική επέκταση

05 Εκμετάλλευση πρώτων υλών

06

Μείωση κόστους παραγωγής μέσω φθηνότερων πρώτων υλών και ανθρώπινων πόρων

07

Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στο μάρκετινγκ

08

Ποιοτική και τεχνολογική ανωτερότητα των προϊόντων

09

Ύπαρξη στελεχών με διεθνή εμπειρία και γνώσεις

10

Βούληση της διοίκησης για διεθνή ανάπτυξη και επιχειρηματική φήμη

Εξωγενή κίνητρα

- 01 Αυτόκλητες παραγγελίες από πελάτες του εξωτερικού
- 02 Κορεσμός της τοπικής αγοράς
- 03 Έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον στην εγχώρια αγορά
- 04 Στρατηγική θέση ξένης χώρας και πρόσβαση σε νέες αγορές
- 05 Δυνατότητα επέκτασης πωλήσεων εποχιακών προϊόντων
- 06 Εχθρικό θεσμικό πλαίσιο και μη ελκυστική μακροοικονομική πολιτική από την εγχώρια κυβέρνηση
- 07 Πρόσβαση σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- 08 Οικονομικά κίνητρα από ξένες κυβερνήσεις
- 09 Πολιτική και οικονομική σταθερότητα σε ελκυστικές χώρες
- 10 Ευνοϊκές συναλλαγματικές ισοτιμίες

Προβλήματα – εμπόδια εξαγωγών (1)

Τα σημαντικότερα εμπόδια των επιχειρήσεων σχετικά με τις εξαγωγές είναι:

- ❖ Η δυσκολία εύρεσης πελατών και ο υψηλός ανταγωνισμός.
- ❖ Η έλλειψη στελεχών με κατάλληλες γνώσεις, ικανότητες και εμπειρία στις εξαγωγές.
- ❖ Η έλλειψη στελεχών που να γνωρίζουν τη γλώσσα των χωρών-στόχων.
- ❖ Οι δυσκολίες στην επικοινωνία με αλλοδαπούς πελάτες.
- ❖ Η δυσκολία εύρεσης αξιόπιστων αντιπροσώπων ή/και διανομέων στις διεθνείς αγορές, καθώς και υποκίνησής τους για ενεργή προώθηση των προϊόντων της επιχείρησης.
- ❖ Η έλλειψη έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης για τις ξένες αγορές.
- ❖ Οι δυσχέρειες στον έλεγχο των δραστηριοτήτων της στις αλλοδαπές αγορές.

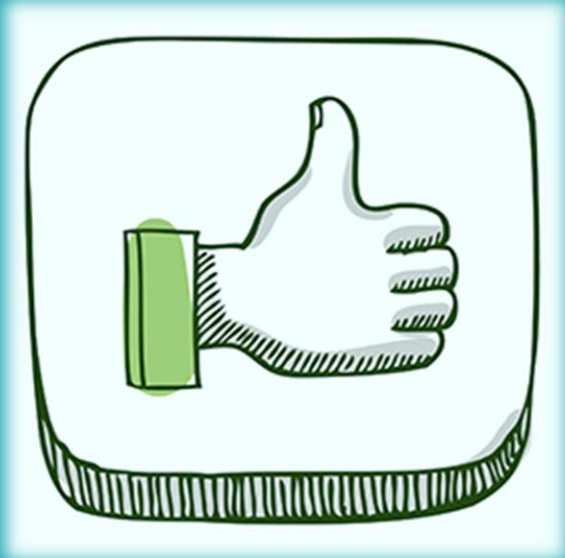
Προβλήματα – εμπόδια εξαγωγών (2)

Τα σημαντικότερα εμπόδια των επιχειρήσεων σχετικά με τις εξαγωγές είναι:

-
- ❑ Έλλειψη γνώσεων σχετικά με γραφειοκρατικές διαδικασίες στις χώρες προορισμού.
  - ❑ Προβλήματα σχετικά με την εξασφάλιση χρηματοδότησης.
  - ❑ Προβλήματα σχετικά με δασμολογικούς και μη δασμολογικούς περιορισμούς κάθε χώρας.
  - ❑ Προβλήματα σχετικά με την εξασφάλιση κατάλληλων μεταφορικών μέσων.
  - ❑ Έλλειψη ικανοποιητικής βοήθειας και τεχνικής υποστήριξης από αρμόδιους οργανισμούς της μητρικής χώρας.
  - ❑ Επιπλέον κόστος προσαρμογής προϊόντος στις προτιμήσεις των πελατών και στις απαιτήσεις της νομοθεσίας της χώρας εξαγωγής.

Τα πλεονέκτηματα των εξαγωγών

Τα πλεονέκτημα των εξαγωγών συνοψίζονται ως εξής:

- ❑ Αποτελούν έναν γρήγορο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο εισόδου σε νέες αγορές.
- ❑ Οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι που αναλαμβάνει η εξαγωγική επιχείρηση είναι σχετικά μικροί καθώς χρησιμοποιεί τις υπάρχουσες παραγωγικές εγκαταστάσεις.
- ❑ Οι εξαγωγικές δραστηριότητες δίνουν στην επιχείρηση την ευκαιρία να κατανοήσει τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες των αλλοδαπών αγορών.
- ❑ Είναι μια ευκαιρία για την επιχείρηση να διερευνήσει την αποδοχή, τις δυνατότητες καθώς και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της στην ξένη αγορά.

Τα πλεονέκτηματα των εξαγωγών

Τα μειονεκτήματα των εξαγωγικών επιχειρήσεων:

- ❖ Το επιπρόσθετο κόστος για προώθηση και διακίνηση των εξαγόμενων προϊόντων.
- ❖ Οι άμεσοι και έμμεσοι φραγμοί που θέτουν πολλές εθνικές κυβερνήσεις στις εισαγωγές μέσω δασμών, ποσοστώσεων, συναλλαγματικών περιορισμών κ.α..
- ❖ Έλλειψη άμεσης επαφής με τις αγορές όπου εξάγονται τα προϊόντα, ιδιαίτερα στην περίπτωση των έμμεσων εξαγωγών.
- ❖ Ορισμένα προϊόντα απαιτούν υποστήριξη από τον πωλητή και μετά την ολοκλήρωση της πώλησης (after sales service), κάτι που παρουσιάζει δυσκολίες όταν υπάρχει απόσταση μεταξύ επιχείρησης και χώρας προορισμού εξαγωγών.
- ❖ Οι επιχειρήσεις που πωλούν επώνυμα προϊόντα, αντιμετωπίζουν δυσκολίες όπως ο έλεγχος της νόμιμης ή μη χρησιμοποίησής τους.